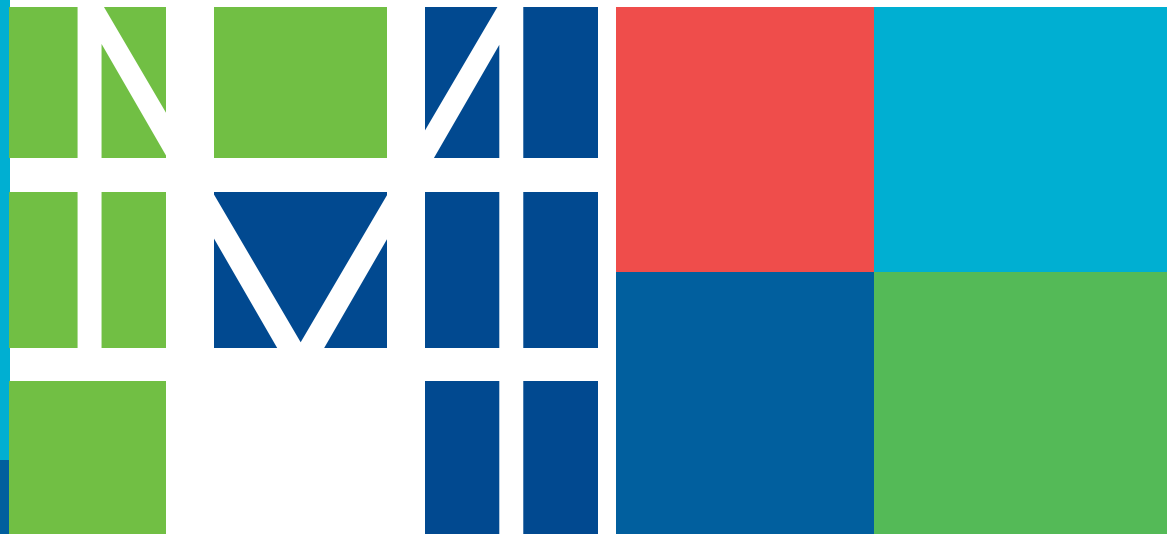

DEMOCRATISCH BESTUUR EN BURGERPARTICIPATIE DOOR BEMIDDELING

Wenst u meer informatie
over het ROMED2-programma?
Surf dan naar <http://coe-romed.org>
of stuur ons een e-mail romed@coe.int.

NLD

www.coe.int

The Council of Europe is the continent's leading human rights organisation. It comprises 47 member states, 28 of which are members of the European Union. All Council of Europe member states have signed up to the European Convention on Human Rights, a treaty designed to protect human rights, democracy and the rule of law. The European Court of Human Rights oversees the implementation of the Convention in the member states.

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

Implemented
by the Council of Europe

VAN ROMED NAAR ROMED2

Tussen 2011 en 2013 heeft het ROMED-programma de basis gelegd voor de uitbouw van hoogwaardige bemiddeldingsdiensten in 22 landen in Europa. Met meer dan 1300 opgeleide bemiddelaars verzekert het programma dat de bemiddeling¹ tussen de Roma²-gemeenschappen en de overheidsinstanties fair verloopt en worden de valkuilen vermeden die voortvloeien uit de soms complexe relatie tussen de beide partijen. Deze fase krijgt een verlengstuk omdat nieuwe landen zijn toegetreden (Litouwen) en andere landen het initiatief willen voortzetten om aan hun specifieke eisen tegemoet te komen (Bosnië en Herzegovina, Roemenië, Oekraïne enz.).

Na de eerste twee jaar van het ROMED-programma hadden de organisatorische en institutionele partners een aantal nieuwe vragen voor de Raad van Europa en de Europese Unie: Hoe kan democratische participatie van de gemeenschappen worden aangemoedigd? Hoe kunnen we garanderen dat de overheidsinstellingen meewerken en zich actief achter het proces scharen? En bovenal: Wat kunnen we meer en grondiger doen om via bemiddeling een echte en zinvolle verandering in het dagelijkse leven van deze gemeenschappen teweeg te brengen?

Deze vragen en de basis die in de eerste fase is gelegd, hebben vorm gegeven aan ROMED2, dat als doelstelling heeft om extra stappen te ondernemen op die plekken waar bemiddeling al bestaat, waar tijdens ROMED al bemiddelaars zijn opgeleid en waar de kans groter is om verandering teweeg te brengen door de Roma bij het democratische proces te betrekken.

WIE VERVULT IN DIT PROCES EEN CENTRALE ROL?

Het ROMED2-curriculum is opgesteld door een internationaal team van deskundigen die het op de realiteit en de specifieke context op het terrein hebben afgestemd. Ze kregen hierbij hulp van de ROMED2 National Support Teams.

Het bevat modules en pedagogische hulpmiddelen over onderwerpen zoals leiding geven, macht, participatieve en inclusieve besluitvorming, conflictbeheersing, ontplooiing van interculturele competenties, leren omgaan met diversiteit enz.

Trainers/assistenten zijn wegwijs gemaakt in hoe ze het ROMED2-curriculum in de praktijk moeten toepassen.

Het werk wordt in de verschillende landen uitgevoerd door een National Support Team dat bestaat uit een National Project Officer, een National Focal Point uit de vorige fase, trainers/assistenten, bemiddelaars en deskundigen en wordt door de Raad van Europa gecoördineerd.

In het ROMED2-programma is een centrale rol weggelegd voor de Community Action Group, met andere woorden voor de Roma zelf. Ze krijgen zo de mogelijkheid te participeren zodat de overheidsinstanties met hen rekening moeten houden.

De Community Action Group bestaat uit burgers die deel uitmaken van de gemeenschap. Deze mannen en vrouwen raken zo geleidelijk betrokken bij het democratische proces in hun gemeente en krijgen zo echt de mogelijkheid om op een gestructureerde manier – rekening houdend met de middelen van het gemeentebestuur, maar ook met hun burgerrechten

en -plichten – duidelijk te maken welke kwesties volgens hen in duurzaam overleg met het plaatselijke bestuur dringend moeten worden aangepakt.

Bij dit proces gaat bijzondere aandacht naar het mainstreamen van de participatie van Roma-vrouwen (bv. in de Community Action Groups, de National Support Teams en in de structuren die naar verwachting binnen de gemeenschap zullen worden opgezet).

ROMED2 gaat uit van bemiddeling en van het principe van goed bestuur en vereist community organising om te komen tot een duurzaam proces dat fair is voor iedereen. Bijzondere aandacht gaat uit naar de participatie van vrouwen en jongeren om zeker te gaan dat tijdens het proces ook met de specifieke prioriteiten van deze groepen rekening wordt gehouden.

IN WELKE LANDEN LOOPT HET PROGRAMMA?

In dit stadium focust ROMED2 op tien landen: België, Bosnië en Herzegovina, Bulgarije, Griekenland, Hongarije, Italië, Portugal, Roemenië, Slowakije en de 'Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië'. In elk land zijn gemiddeld vijf à zes gemeenten uitgekozen om er het programma door te voeren.

Een van de grootste problemen tijdens de eerste fase van ROMED was de grootschaligheid van het programma, waardoor er geen ruimte was voor grondige actie of voor het afstemmen van de bemiddeling op de lokale context. ROMED2 moet hieraan verhelpen.

In vijf van de tien landen (Bulgarije, Hongarije, Italië, Roemenië en Slowakije) wordt ROMED2 samen met het ROMACT-programma uitgevoerd. ROMACT is een nieuw gezamenlijk initiatief van de Raad van Europa en de Europese Unie om overheidsinstanties op te leiden om de democratische participatie van Roma aan te moedigen. Meer informatie over ROMACT vindt u op de website www.coe-romact.org.

WANNEER GAAT HET PROGRAMMA VAN START?

Het ROMED2-programma is intussen in tien landen van start gegaan: België, Bosnië en Herzegovina, Bulgarije, Griekenland, Hongarije, Italië, Portugal, Roemenië, Slowakije en de 'Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië'.

Hoewel het proces in de geselecteerde gemeenten volgens eenzelfde stramien verloopt, houdt ROMED2 rekening met de diverse contexten en de uiteenlopende behoeften. Het programma is dan ook flexibel in de timing en de volgorde van de verschillende stappen. Officieel loopt het tot maart 2015, maar het is de bedoeling om met ROMED2 de aanzet te geven voor een duurzaam proces dat ook na deze datum nog lang blijft lopen.

Het gaat immers om een complex proces, een proces van lange adem dat veel middelen vergt: van de deelnemers aan de Community Action Group wordt verwacht dat ze hun tijd en energie investeren en van de overheidsinstanties wordt sterke betrokkenheid en medewerking verwacht. ROMED2 is zeker dat het een context kan creëren waarin ruimte is om dergelijke 'kleine overwinningen' te boeken die uiteindelijk tot win-winsituaties leiden. Dit zorgt ongetwijfeld voor een betere relatie tussen Roma-gemeenschappen en lokale overheden en voor meer eigenwaarde bij de Roma nu ze volwaardig deel uitmaken van de samenleving en garandeert op termijn een beter leven en dito bestuur voor iedereen.

1. Aanbeveling CM/Rec (2012)9 van het Comité van ministers aan de lidstaten over bemiddeling als effectief werktuig voor de bevordering van de eerbiediging van de mensenrechten en sociale integratie van Roma

2. De term 'Roma' gebruikt door de Raad van Europa verwijst naar Roma, Sinti, Kale en aanverwante groepen in Europa, inclusief woonwageneigenaren en Dom en Lom en betreft alle groepen, ook personen die zich 'zigeuners' noemen